

Ispit iz demokracije za pulskog gradonačelnika

Na temelju Inicijative građana, 23.09.2010. je održan prvi zbor građana mjesnog odbora Nova Veruda kojem je prisustvovalo oko 180-200 građana od čega 132 s pravom glasa. Na zboru su bili prisutni i pulski gradonačelnik, dogradonačelnik i dogradonačelnica, tri pročelnika upravnih odjela te mnoštvo gradskih vijećnika, dajući time važnost prvom zboru građana organiziranom u tom mjesnom odboru.

Cilj sazivanja zbora građana je bio da građani potvrde ili odbace odluku Vijeća MO Nova Veruda od 29.08.2010. u kojoj od Grada «traži obustavljanje postupka izrade

plana i pokretanje izmjene GUP-a za područje Lučice Delfin i temeljem tih izmjena izradi novi UPU "Lučice Delfin" koji će uvažiti potrebe i prijedloge stanovnika.»

Grad je na zboru građana prezentirao osnovne odrednice prijedloga UPU-a, a Inicijativa građana je prezentirala stav i primjedbe na taj UPU supotpisan od 1066 građana Pule. Nakon toga se povela rasprava u kojoj su svi koji su se javili za riječ (osim IDS-ovog predstavnika s Kaštanjera) izrazili opće negodovanje UPU-om. Na kraju je provedeno javno glasanje pri čemu su svi prisutni s pravom glasa, osim predsjednice Vijeća MO Mirjane

Antonelić, koja se nije izjasnila, odbili predloženi Urbanistički plan uređenja "Lučica Delfin".

Naglašavamo da je jedna od najvažnijih uloga lokalne samouprave, razvoj demokracije putem pružanja značajnih mogućnosti građanima za uključivanje u društveni i politički život lokalne zajednice. Javne rasprave, zborovi građana, referendum - sve su to neposredni oblici uključivanja građana u odlučivanje predviđeni mnogim propisima u domeni nacionalnog zakonodavstva, ali i međunarodnim konvencijama. Neke od tih modela direktne demokracije pulska gradska i mjesna uprava nisu nikad iskušali u praksi, premda je prilika bilo mnogo. Strah od direktne demokracije leži u svijesti gradske uprave da odluke ne donosi u javnom interesu i da zbog toga ne bi prošle test javnosti. Pokušavajući opravdati ignoriranje volje građana, često se pozivaju na činjenicu da su upravo oni "legitimni predstavnici građana", smatrajući, valjda, da im pobjeda na izborima daje autokratsko pravo odlučivanja.

Polazeći od takvog stava, gradska uprava javne rasprave svodi na isprazne birokratske procedure i predstave s ciljem zadovoljavanja forme, a ne suštine, kao što je bio slučaj sa Urbanističkim planom

uređenja "Lučica Delfin". Međutim, akcije Inicijative građana za obustavu postupka izrade tog plana, koji su najprije inicirali javnu tribinu na temu UPU-a a zatim i mjesni zbor građana, pokazale su pulsnoj gradskoj upravi kako se organizira smisljena javna rasprava, kako izgleda argumentirana debata, kako bi trebale izgledati ponudene alternative plana (primjere vidi ovdje: <http://www.zelena-istra.hr/?q=hr/node/661#attachments>), tj. koji još sve načini postoje da postignu željeni ciljevi razvoja. Odlučivati znači odabirati između više mogućih rješenja.

Do sada se transparentnost i argumenti nisu dopadali gradskoj upravi jer im onemogućavaju trgovanje prostorom "ispod stola". Stoga treba ponoviti još jednom, javna uprava nije vlasnik okoliša. Prostor ili okoliš je vlasništvo svih građana, a javna bi uprava trebala njime upravljati u interesu svih. Ne smijemo dopustiti da uprava sama donosi odluke u naše ime jer, pokazalo se, gradska je uprava sklonija zastupanju privatnih interesa pojedinaca nego li javnih interesa većine građana. U slučaju UPU-a "Lučica

Delfin" javnost se jednoglasno izjasnila o obustavi postupka izrade tog plana proglašivši ga štetnim jer predviđa pretjeranu i nepotrebnu stambenu izgradnju u priobalju odnosno neodrživ model razvoja grada. Premda je situacija posve jasna, gradonačelnik odgovornost odluke prebacuje sa sebe na Gradsko vijeće. Podsjećamo gradonačelnika da je odluka u ovom trenutku samo njegova (*) i svojevrсни prvi pravi ispit iz demokracije, čiji će rezultat imati dalekosežne posljedice za budući razvoj grada. U pripremi su, naime, i drugi urbanistički planovi uređenja za preostale dijelove pulskeg priobalja te će način na koji će se rješavati to pitanje, presuditi budućnosti Pule.

Kada javna uprava ne poštuje odluke javnosti, u najvećoj mjeri doprinosi cinizmu i osjećaju nesigurnosti u cijelom gradu. Gradonačelnik bi trebao biti sretan da postoje građani koji svoje slobodno vrijeme koriste za aktivnosti od javnog interesa, stvarajući time za skladni razvoj nužni socijalni kapital. Hoće li podržati opciju održivog razvoja ili će nastaviti s brutalnim ignoriranjem te opcije, pokazat će se

uskoro. Na temelju ishitrene i od građana mjesnog odbora neprihvaćena odluka Vijeća MO Nova Vetruda od 29.05.2008., gradonačelnik i tadašnje gradsko poglavstvo je te 2008. godine u GUP uvrstila stambenu izgradnju u području Lučice Delfin. To je kasnije prihvatilo i Gradsko vijeće. Bilo bi licemjerno od Gradonačelnika i Gradskog vijeća da sada ne prihvate i ovu novu odluku Vijeća MO od 23.09.2010., koja ima i službenu potporu građana mjesnog odbora.

Za Inicijativu građana:

Dušica Radojčić, Davor Brenko, Alfio Harić, Slavica Rudan, Vlado Šegon, Sanda Letonja

(*) Čl. 95 (1) Zakona o prostornom uređenju i gradnji :

"Nacrt konačnog prijedloga prostornog plana, izvješće o javnoj raspravi i mišljenja iz članka 94. ovoga Zakona poglavstvo jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba razmatra i utvrđuje konačni prijedlog prostornog plana."

Održana prva u nizu radionica posvećenih izgradnji novog modela upravljanja Rojcem

U okviru projekta "Edukacija i razvoj modela sudioničkog javno-civilnog upravljanja društvenim centrom Rojce", od 2. do 4. rujna 2010. održana je prva u nizu radionica posvećenih izgradnji novog modela upravljanja i korištenja prostora u Rojcu. Voditelji radionice bili su Emina Višnić iz Zagrebačkog centra za nezavisnu kulturu i mlade i Teodor Celakoski iz Saveza udruga Operacija grad.

Cilj prve radionice bio je odrediti

opće kriterije i principe za dodjelu i korištenje prostora u Rojcu na temelju potreba korisnika. U tri su dana sudionici definirali ključne probleme i prednosti trenutne situacije u Rojcu, definirali su viziju Rojca u perspektivi od 3-5 godina, te okvir za buduće uspostavljanje čvrstih kriterija i indikatora za dodjelu i način korištenja prostora. U pripremi su i sljedeće dvije radionice, planirane za listopad i studeni ove godine, koje će biti posvećene osnivanju saveza udruga u Rojcu i

iznalaženju optimalnog mješovitog modela upravljanja.

Projekt "Edukacija i razvoj modela

sudioničkog javno-civilnog upravljanja društvenim centrom Rojc" provodi Zelena Istra, u suradnji sa

Savezom udruga Operacija Grad, Zagreb. Projekt se provodi uz potporu Nacionalne zaklade za razvoj

civilnog društva i Grada Pule.

Irena Burba

Uspješan međunarodni seminar o Aarhuškoj konvenciji za suce, odvjetnike i novinare

Gong i Zelena Istra, zajedno s partnerskim udrugama iz Bosne i Hercegovine (MPD inicijative), Crne Gore (Mans), Italije (Adriatic GreeNet) i Belgije (European Environmental Bureau) organizirali su u Vrsaru od 17.-19. rujna 2010. godine prvi u nizu seminara posvećenih edukaciji sudaca, odvjetnika i novinara u okviru projekta "Provedba Aarhuške konvencije u zemljama Jadrana". Polaznici iz BiH, Crne Gore i Hrvatske odabrani su na temelju međunarodnog natječaja s obavezom sudjelovanja na svim seminarima.

U svrhu osnaživanja uloge građana i organizacija civilnog društva u pitanjima koje se odnose na zaštitu okoliša, UNECE (Ekonomska komisija Ujedinjenih naroda za Euro-

pu) je usvojio a 44 države do danas ratificirale Aarhušku konvenciju koja je definirala zajedničke međunarodne standarde za pristup informacijama, pravo na sudjelovanje i pristup pravosuđu u okolišnim pitanjima, utemeljene na principima participativne demokracije.

Zemlje sudionice projekta u svoja su zakonodavstva prenijele Aarhušku konvenciju, međutim put do njene primjene u praksi je dug. Projekt koji smo pokrenuli ima za cilj unaprjeđenje standarda primjene Aarhuške konvencije, naročito dijela koji se najslabije primjenjuje, a to je pristup pravosuđu u pitanjima okoliša. Pravo na pristup sudu ubraja se u temeljna ljudska prava i zajamčeno je i Europskom konvencijom o ljudskim pravima.

Praktični aspekti prava na pristup pravosuđu poput transparentnosti pravosudnog sustava, jednostavnosti postupaka, pravovremenosti presuda, dostupnosti informacija i cijene pružanja pravne zaštite na razmjerno su niskoj razini u kako u Hrvatskoj tako i u BiH i Crnoj Gori. Stoga je cilj prvog seminara bio upoznati polaznike s ciljevima Aarhuške konvencije, njenim značenjem za organizacije civilnog društva i razvoj demokracije, te primjeni u zemljama EU. U tu su svrhu bili prezentirani praktični primjeri iz europske sudske prakse. Bilo je riječi i o tome kako su odredbe Aarhuške konvencije prenijete u nacionalna zakonodavstva i što treba učiniti da bi se njihova primjena poboljšala. Od predavača izdvajamo Jeremy Watesa, prvog i dugogodišnjeg Glavnog tajnika UNECE-a, te profesora Ludwiga Kraemera, koji je za svojega rada za Europsku Komisiju (OU Okoliš) radio upravo na transpoziciji odredaba Aarhuške konvencije u europsku legislativu. Intervju s g. Kraemerom, jednim od najvećih europskih stručnjaka za pravo okoliša, možete pročitati ovdje: <http://www.zelena-istra.hr/?q=hr/node/654#attachments>.

Program seminara, informacije o polaznicima i predavačima, njihove prezentacije i fotografije sa seminara možete potražiti ovdje: <http://www.adriaticgreenet.org/aarhus/events.php>

Dušica Radojčić

Članice Zelenog foruma se pripremaju za Environment forum u Briselu

Predstavnici Zelene Istre sudjelovali su 22. i 23. rujna na preliminarnom sastanku članica Zelenog foruma za sastanak Environment foruma koji će se održati u Briselu. Na tom sastanku se govorilo o prednostima i nedostacima pristupanja Hrvatske EU (utjecaj na politike i gospodarstvo). Također su se članice Zelenog foruma trebale dogovoriti koji su to ključni problemi u okolišu u Hrvatskoj koje bi trebalo istaknuti na Environment forumu. Članice su došle do zaključka da od mnogobrojnih problema vezanih uz zaštitu okoliša u Hrvatskoj treba izdvojiti: Zakon o

golf igralištima, represiju na NGO u Hrvatskoj (slučaj Varšavske te slučaj tužbe MZOPUG-a protiv Zelene akcije), otvaranje novih termoelektrana na ugljen, korupciju i nefunkcioniranje pravne države i prekogranični utjecaj (npr. Termoelektrana Krško i pitanje otvaranja odlagališta radioaktivnog otpada).

Nakon sastanka održana je i Godišnja skupština Zelenog foruma na kojoj je predstavljen rad Zelenog foruma u 2010. godini te smjernice za slijedeću godinu.

Irena Burba

U rujnu smo primili **19 poziva** građana na Zeleni telefon : otpad 7, zrak 3, zelenilo 3, vode 1, razno 4, zračenje 1.

Što s čepovima?

Plastične boce vraćaju se u trgovine uz naknadu od 50 lipa, prazne boce šampona i deterdženata odlaze se u kontejner za plastiku, plastične vrećice također no jednu je građanku zanimalo što s plastičnim

čepovima. Objasnili smo joj da ih može odložiti u žuti kontejner za plastiku. Nju je zanimalo i da li postoji neka tvrtka koja otkupljuje veću količinu plastičnih čepova. Došli smo do informacije da lokalna tvrtka koja je ovlaštena za prikupljanje otpada ne otkupljuje čepove, ali smo naišli na dvije zaista zanimljive inicijative. Učenici svih 16 odjeljenja bužetske Osnovne škole "Vazmoslav Gržalja" već drugu školsku godinu za redom, jedini u Hrvatskoj, marljivo sakupljaju čepove PET ambalaže. Plastične čepove svih vrsta prodaju lokalnom poduzeću za preradu plastike. Dobiveni novac učenici doniraju za liječenje teško bolesnog

djeteta – njihovog sumještana. Kontaktirali smo školu gdje su nam objasnili da se lokalna tvrtka samo zbog humanitarne svrhe odlučila na otkup čepova no, pozivaju građane da se priključe njihovoj akciji. Druga inicijativa je ona mještana Donjeg Vidovca u Međimurskoj županiji, koji su se organizirali i prikupljaju PET ambalažu i sva sredstva od povratne naknade daruju u humanitarne svrhe. Plastične čepove koje prikupe poklanjaju ljubljanskoj tvornici koja proizvodi invalidska kolica. Predložili smo gospođi da svoje čepove donira bužetskoj školi te se tako priključi njihovoj humanitarnoj akciji!

Građane zanima odvaja li se i u pulskom brodogradilištu otpad

Obratili su nam se građani koji su, vidjevši velike količine kartona i plastične ambalaže na obali Uljanika, željeli znati sakuplja li se i u Uljaniku otpad odvojeno s obzirom na veliku količinu otpada te vrste koju proizvode? To pitanje uputili smo upravi Uljanika i ubrzo dobili vrlo iscrpan odgovor u kojem objašnjavaju na koji su način organizirali odvojeno sakupljanje otpada unutar brodogradilišta. Dio odgovora prenosimo u nastavku: "U cilju ušteda resursnih sirovina uvedeno je razvrstavanje i odvojeno sakupljanje otpada čija se svojstva mogu korisno upotrijebiti (otpadni papir, otpadna plastika i najlon, otpadno drvo i piljevina,

otpadni čelik, otpadni obojeni metali, otpadna guma...). Sustav odvojenog sakupljanja papira i kartonske ambalaže razvili smo ne samo u konstrukcijskim uredima i zgradama nego i u radionicama. Navedene kategorije otpada ne odvoze se na gradsko odlagalište nego se prodaju sakupljaču Metis (s kojim imamo godišnji ugovor), a kao ilustracija koja potvrđuje gore navedeno neka nam posluže podaci o godišnjim količinama nekih vrsta otpada:

Period od siječnja do kolovoza 2010: otpadna plastika i najlon (predan sakupljaču Metis): 2,48 tona; otpadni papir (predan sakupljaču Metis): 14,92 tone; otpadno

drvo i piljevina (predan sakupljaču Metis): 314,8 tona.... Posebno se prati kategorija komunalnog otpada kao jednog od pokazatelja u ocjeni napretka stalnih poboljšanja društva iz područja zaštite okoliša. Vidljivo je da ULJANIK Brodogradilište d.d. razvrstava i odvojeno sakuplja otpada, a to je svakako i interes nas samih, obzirom da iz prodaje takvih sirovina i prihodujeemo znatna financijska sredstva. Može se međutim dogoditi da se određene manje količine korisnog otpada povremeno nađu i u bajama/spremniciima miješanog komunalnog otpada. Kontinuirano se vodi računa da takvih slučajeva bude što manje, te se u tu svrhu prije odvoza u komunalno odlagalište, baje kontroliraju i otpad razvrstava. Građani koji vam se obraćaju možda su zbunjeni povećanom količinom takvih sirovina koje kroz ogradu našeg poduzeća vide na opremnoj obali. To je posljedica trenutne faze opremanja specifičnog broda koji bi sa naše obale trebao isploviti ovih dana. Isti ukrcava rezervne dijelove i opremu zbog čega su količine otpadnog kartona i najlona izrazito velike, obzirom da je sva oprema zapakirana u iste, a prije ukrcaja na brod vrši se raspakiranje."

Irena Burba

*Rad Zelenog telefona u 2010. godini podupiru
Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva,
Općine Medulin, Marčana i Ližnjan te Grad Rovinj.*

Mala butiga Zelene Istre

Ukoliko niste u mogućnosti ili jednostavno ne želite biti naš član, ali želite pomoći u ostvarenju ciljeva za koje se naša udruga bori – kupite neki od naših proizvoda čije sličice ćete vidjeti niže, a njihove detaljne opise možete pronaći na web adresi <http://www.zelena-istra.hr/?q=hr/store>.

M/Ž majica "Koza superjunak" 50,00 kn

Dječja majica "Morski čovik" 45,00 kn

Platnene torbe Šumska vila i Stablo 30,00 kn
(dizajn poklonio Robert Sever)

Kutija za otpadni papir 35,00 kn

Impressum:

Udruga Zelena Istra, Gajeva 3, Pula

tel./fax. 052/ 506 065; website: www.zelena-istra.hr

e-mail: udruga-zelena-istra@pu.t-com.hr

Digitalnu verziju mjesečnika ZInfo dostavljamo svim članovima i članicama Zelene Istre i svim jedinicama lokalne uprave u Istarskoj županiji, a tiskanu verziju dostavljamo poštom članovima i članicama udruge koji nemaju pristup internetu. Tiskanu verziju možete pronaći početkom svakog mjeseca u pulskoj Gradskoj knjižnici i čitaonici i Čitaonici kluba umirovljenika. Arhivu Zinfo-a od 2006. godine pohranjujemo na internetskim stranicama udruge <http://www.zelena-istra.hr/zinfo/>. Ukoliko želite da i vama dostavljamo mjesečnik putem e-maila, javite nam na telefon 052/506 065 ili se prijavite direktno na našim internet stranicama.